

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317207917
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6317207917.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, vo veci starostlivosti o maloletého I. R., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom XXX XX Z., J. Q. XX, t. č. bytom u navrhovateľky XXX XX P., Y. XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny P., dieťa rodičov alebojej matky Q. L., narodenej XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX a otca R.. Y. R., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom XXX XX P., Z. Q. XX, t. č. XXX XX P., Ul. X. R. XX, o návrhu navrhovateľky O. L. rod. L., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom XXX XX P., Ul. X. R. X, t. č. bytom XXX XX P., Y. XX, právne zastúpenej JUDr. Milošom Levrincom PhD, advokátom - konateľom BAKO JANČIAR LEVRINC - advokáti s.r.o., Zvolen, J. Kozáčka 13, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti a zákaz styku otca s maloletým, o odvolaní navrhovateľky, prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny P. proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 8P/244/2017-311 z 26. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Brezno m e n í tak, že maloletého I. R., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti tety maloletého dieťaťa O. L. rod. L., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom XXX XX P., Ul. X. R. X, t. č. bytom XXX XX P., Y. XX, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Teta maloletého dieťaťa O. L. j e p o v i n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia dieťaťa (otec dieťaťa), ma právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Ak O. L. predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu (otca dieťaťa) v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

III. Otec dieťaťa j e p o v i n ý prispievať na výživu maloletého I. R., nar. XX. XX. XXXX výživným v sume 250,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., a to od 18. 08. 2018.

IV. Zročné výživné otca na maloletého I. R. za čas od 18. 08. 2018 do 30. 09. 2019 predstavuje 3.500,- Eur, ktorú sumu súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 150,-Eur spolu s bežným výživným vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V. Otcovi dieťaťa z a k a z u j e styk s maloletým synom I. R., nar. XX. XX. XXXX.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Brezno, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“, resp. „okresný súd) rozsudkom zo dňa 26. 07. 2018 zamietol návrh navrhovateľky na zverenie maloletého I. R. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a návrh na zákaz styku otca s maloletým (I. výrok). Maloletého I. R. odňal z osobnej starostlivosti otca a navrhovateľky, na účely zabezpečenia odbornej

pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov mu nariadil pobyt v Detskom domove T., P. P. najdlhšie na 6 mesiacov (II. výrok). Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia a na zabezpečenie rodinných a sociálnych pomerov počas výchovného opatrenia uložil otcovi maloletého a navrhovateľke povinnosť spolupracovať s Detským domovom T., P. P. a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P. (III. výrok). Zároveň zmenil uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 8P/126/2018 - 22 zo dňa 02. 07. 2018 tak, že zrušil nariadené neodkladné opatrenie právoplatnosťou rozhodnutia (IV. výrok). O trovách konania rozhodol tak, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že navrhovateľka sa návrhom domáhala zverenia maloletého I. R. (ďalej aj „maloletý, resp. „maloleté dieťa“) do jej náhradnej osobnej starostlivosti, s povinnosťou otca prispievať na jeho výživu sumou 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 11. 12. 2017. Zároveň žiadala zakázať otcovi styk s maloletým. Návrh odôvodnila tým, že po smrti matky maloletého Q. L., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej dňa XX. XX. XXXX sa maloletý po vysvedčení 30. 06. 2017 nachádzal až do augusta 2017 v jej domácnosti, pretože otec nejavil o neho žiadny záujem. Otec maloletého s ňou nekomunikoval, napriek potrebe sa dohodnúť, čo bude s maloletým od septembra 2017, pretože pracoval v P.. Matka maloletého pred úmrtím bola dlhodobo chorá, bývala 4 roky u nej v mieste jej pobytu, starala so o ňu aj o maloletého. Od septembra 2017 maloletý býval s otcom v spoločnej domácnosti, pričom dňa 01. 12. 2017 jej maloletý zavolať a žiadali ju, aby prišla pre neho, pretože ho otec musel veľmi zdeptať, trápiť. S maloletým absolvovala všetky lekárske vyšetrenia, zabezpečuje mu všetky potreby, chodí s ním k psychologičke. V rodine spolužiaka sa maloletý vyjadril, že otec býva doma agresívny, opitý a platí si ženy. Keďže na maloletom spozorovala nepokoj a strach z otca, domáhala sa zákazu styku otca s maloletým.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 28 ods. 1, 2, 3, § 30 ods. 1,3, § 37 ods. 3 písm. b), ods. 4, 5, 8, § 44 ods. 1, 2, § 45 ods. 1, 2, zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon o rodine“, event. „ZoR“), čl. 3 ods. 1, čl. 5, čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 41 ods.4 Ústavy SR a konštatoval riadnu starostlivosť zo strany otca pokiaľ bol maloletý u neho a vytvorenie všetkých podmienok pre riadnu starostlivosť z jeho strany o maloletého. Pokiaľ by spoluzitie rodičov maloletého za života jeho matky bolo také zlé ako prezentovala navrhovateľka a svedkovia, tak matka maloletého ako výlučná vlastníčka bytu by sa bola z bytu otca odsťahovala do vlastného bytu, bola by situáciu riešila aj cez políciu príp. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, ale k takémuto riešeniu nedošlo. Tvrdenie o nadmernom požívaní alkoholických nápojov otcom v konaní nebolo preukázané. R. N. T. oznámilo, že otec maloletého je v D. T. R. R. T. vo funkcii L. O. V. R. V. od 01. 09. 2017, svoje funkčné povinnosti si plní zodpovedne a od nástupu do funkcie s ním neboli riešené žiadne porušenia povinností ani požívanie alkoholu, alebo iných omamných prostriedkov. V konaní neboli spochybnené rodičovské kompetencie otca maloletého. Po smrti matky otec zostal maloletému ako jediný rodič a ich spoluzitie od 01. 09. 2017 do začiatku decembra 2017 potvrdzuje skutočnosť, že dokázali fungovať ako otec a syn, pričom treba vziať do úvahy, že obidvoch poznačila smrť matky maloletého a v čase, keď títo dvaja žili spolu, len sa učili ako existovať a fungovať bez nej, preto v záujme maloletého je, aby bol so svojim otcom, ktorý mu ako jediný rodič zostal.

4. Za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému, úpravy jeho rodinných a sociálnych pomerov súd prvej inštancie dočasne odňal maloletého z osobnej starostlivosti otca resp. navrhovateľky a uložil mu najdlhšie na 6 mesiacov výchovné opatrenie, a to pobyt v Detskom domove T. P. P., v ktorom sa maloletý nachádzal na základe uznesenia o neodkladní opatrenia nariadeného č. k. 8P/126/2018-22 zo dňa 02. 07. 2018. V záujme maloletého je, aby nestratil svojho otca - jediného žijúceho rodiča a aby sa so smrťou matky vysporiadal tak za prítomnosti otca ako aj navrhovateľky, s ktorou má od detstva úzky vzťah. Medzi navrhovateľkou a otcom sú konflikty, v priesečníku ktorého je maloletý.

5. Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia nariadeného maloletému, ale aj za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov okresný súd uložil povinnosť otcovi maloletého a navrhovateľke počas výkonu výchovného opatrenia spolupracovať s Detským domovom T. P. P. a Úradom práce sociálnych vecí a rodiny P.

6. Zároveň zrušil uznesenie č. k. 8P/126/2018-22 zo dňa 02. 07. 2018 o nariadení neodkladné opatrenia.

7. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Namietala nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý nezákonne vytrhol maloletého z bezpečného a stabilného prostredia, v ktorom sa zdržiava, má aj záujem sa zdržiavať a bez vykonania

potrebného dokazovania (ustanovenia znalca z odboru klinickej psychológie detí a vypočutia klinického psychológa) neodborne a nezákonne rozhodol o odňatí maloletého z osobnej starostlivosti otca, ako aj jej a nariadil maloletému pobyt v Detskom domove. Poukázala na potrebu nariadenia znaleckého dokazovania navrhovaného nielen ňou, ale aj kolíznym opatrovníkom za účelom zistenia dôvodnej obavy maloletého z otca, ako aj zistenia zdravotného psychického stavu, ktorý návrh na doplnenie dokazovania okresný súd zamietol. V tejto súvislosti poukázala na vyjadrenie z psychologického vyšetrenia maloletého zo dňa 12. 07. 2017, podľa ktorého umiestnenie maloletého do domova z lekárskeho hľadiska neodporúča. Rovnako namietala nepripustenie zmeny návrhu na zverenie maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti jej a manžela a nepripustenie manžela R. L. do konania na strane navrhovateľa. Konštatovala, že prvoinštančnému súdu bolo z obsahu spisu známe, že maloletého neovplyvňuje a je vo veku, v ktorom vie samostatne a zodpovedne vyjadriť svoj názor, napriek tomu vychádzal z nesprávnych a nepreukázaných záverov, vrátane nesprávnych skutkových zistení, keď z SMS s p. K. účelovo vytrhol neúplné frázy, ktoré dávajú v kontexte úplne iný zmysel, a ktorá komunikácia podrobne popisovala otca maloletého ako despota, ktorý sa nevhodne, chladne a bezcitne správa k maloletému. Namietala, že okresný súd účelovo a mylne jej dáva za vinu, že od doby ako je maloletý v jej starostlivosti, sa jeho správanie k otcovi rapídne zhoršilo. Po dohode s otcom začiatkom školského roka v septembri 2017 sa o maloletého denne starala, pripravovala ho do školy, ktorá situácia otcovi vyhovovala. Vo výpovediach koncom decembra 2017 sa maloletý bál povedať pravdu, pretože mu to otec zakazoval a o problémoch doma začal rozprávať psychologičke R. J. Q. - L.. V uvedenom období začala upozorňovať na nezáujem otca o maloletého aj Základná škola. Vzťah maloletého k otcovi sa zhoršoval predovšetkým správaním otca. Sedeniami u psychologičky si maloletý postupne spomínal na situácie, ktoré sa uskutočňovali u nich doma. Ešte za života matky si u maloletého všimla zmenu správania a potrebu rozprávať o situácii doma triedna učiteľka, ktorej porozprával o tom ako bol otec doma často opitý, zamykal jeho matku, ktorú aj bil. Z uvedeného dôvodu učiteľka požiadala matku maloletého, aby sa spoločne s otcom dostavili do školy, ktorú žiadosť otec odignoroval. Konštatovala, že to po úmrtí matky viedol otec s maloletým bežný život iba prvé 2 týždne v septembri 2017, ale následne starostlivosť o maloletého zostala na nej a preto po dohode s otcom maloletého pripravovala do školy. Poukázala na výpoveď maloletého pred políciou, kde sa vyjadril o úteku od otca z vlastného rozhodnutia. Otec maloletého absolvoval u psychologičky Úradu práce sociálnych vecí a rodiny P. 3 - 4 stretnutia, ale po poslednom stretnutí prestal odporúčenia sociálneho úradu rešpektovať. Aj z vyjadrenie maloletého či už pred políciou alebo pred kolíznym opatrovníkom vyplýva, že otec nadmieru požíva alkoholické nápoje. Nevhodnosť umiestnenia maloletého do detského domova vyplývalo aj z vyjadrenia psychológov poskytujúcich psychoterapiu maloletému. Namietala odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu o riadnej starostlivosti otca o maloletého, ktoré nenachádza oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože v posudzovanom prípade nejde o bežný vzťah medzi maloletým a otcom, keď v konaní boli spochybnené rodičovské kompetencie otca a je v záujme maloletého zveriť ho do jej osobnej starostlivosti.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie kolíznym opatrovník, a to proti III. výroku rozsudku prvoinštančného, ktorým okresný súd na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia, rodinných ako aj sociálnych pomerov počas výchovného opatrenia uložil otcovi a navrhovateľke povinnosť spolupracovať s Detským domovom ako aj Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P.. Ako odvolací dôvod uviedol trvalý pobyt maloletého v územnom obvode Z.. V konaní navrhoval nariadenie znaleckého dokazovania ustanovením znalca z odboru klinickej psychológie za účelom posúdenia dôvodnosti návrhu navrhovateľky, výchovného štýlu otca, jeho osobnostných vlastností, ako aj vlastností navrhovateľky.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na potrebu nariadenia znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia, pretože rozhodnutie prvoinštančného súdu považoval za predčasné a zistený skutkový stav za nedostačujúci pre posúdenie veci. Nesúhlasil s konštatovaním prvoinštančného súdu o potrebe nariadenia výchovného opatrenia o odňatí maloletého z osobnej starostlivosti otca a navrhovateľky a nariadenie jeho pobytu v Detskom domove, pretože uvedené rozhodnutie nekorešponduje s odôvodnením napadnutého rozsudku, v rámci ktorého súd prvej inštancie konštatoval nespochybnené rodičovské kompetencie otca, ako aj záujem maloletého, aby bol so svojim otcom ako jediným rodičom po smrti matky. Poukázal na to, že výchovné opatrenie uložené maloletému, ktoré je obeťou nezhôd medzi navrhovateľkou a otcom, svojim správaním nedalo súdu dôvod pre uloženie takéhoto výchovného opatrenia, ktoré je v rozpore so základnou zásadou rodinného práva, pretože nesleduje najlepší záujem maloletého. Z uvedeného dôvodu uloženie výchovného opatrenia maloletému považoval za nezákonné.

12. Otec vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno navrhol predmetné odvolanie zamietnuť a potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie. Poukázal na vymyslené obvinenia zo strany navrhovateľky, ako aj na skutočnosť, že s maloletým nie je v kontakte takmer 10 mesiacov, pričom zámerom navrhovateľky je získať maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, zakázať mu styk s maloletým a zbaviť ho všetkých rodičovských práv z dôvodu, aby sa dostala k majetku maloletého zdedeného po svojej matke. Ďalej uviedol, že súdne konanie slúžia na oddialenie a zakrytie trestných činov, ktorých spolupáchateľkou je navrhovateľka.

13. Otec vo vyjadrení k odvolaniu kolízneho opatrovníka navrhol, aby odvolací súd odvolanie zamietol a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Opätovne poukázal na klamstvá zo strany navrhovateľky, ktorá maloletého ovplyvňuje a za pomoci kolízneho opatrovníka mu ukradla maloletého. Namietal postup kolízneho opatrovníka, ktorý nepreveril potrebu urobiť psychologické vyšetrenie navrhovateľky, ktorá klame a podvádza. Po zosumarizovaní relevantných dôkazov mieni podať trestné oznámenie na pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre podozrenie zo zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 a nadzovania podľa § 339 Trestného zákona.

14. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno sa stotožnil s jeho odvolaním a potrebou nariadenia znaleckého dokazovania. Poukázal na odmietavý postoj maloletého k otcovi, pretože ho sklamal, neverí mu, dal ho do Detského domova, nedovolil mu ísť na N. H. a preto sa s ním nechce stretávať, ani komunikovať.

15. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky zotrval na jeho dôvodoch uvedených v odvolaní a poukázal naďalej na potrebu nariadenia znaleckého dokazovania.

16. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu kolízneho opatrovníka sa stotožnila s jeho návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania ustanovením znalca z odboru klinickej psychológie. Poukázala na spochybnené rodičovské kompetencie otca voči maloletému, v ktorého záujme je, aby jeho osobná starostlivosť bola nahradená tak, ako navrhla.

17. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno sa stotožnila s jeho návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania.

18. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 30. 08. 2018 sa opätovne stotožnila s potrebou nariadenia znaleckého dokazovania.

19. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľky k jeho odvolaniu zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a navrhol, aby maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky do právoplatného skončenia sporu, pričom v súčasnosti je do jej náhradnej starostlivosti zverený neodkladným opatrením, a preto v rodine maloletého bude vykonávať opatrenia v zmysle Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

20. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca k odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno a k jeho odvolaniu zotrval na argumentoch uvedených v odvolaní a naďalej navrhoval nariadenie znaleckého dokazovania.

21. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uvádzal totožné argumenty ako vo vyjadrení k odvolaniu kolízneho opatrovníka.

22. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu otca k odvolaniu kolízneho opatrovníka poukázala na ním uvádzané neustále nepravdivé a zavádzajúce skutočnosti. Popierala spáchanie trestného činu a jej snahu dostať sa k majetku maloletého, s ktorým nemôže disponovať, pričom aj zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti nebude mať na to žiaden vplyv. Otec maloletého nepredložil žiadne relevantné dôkazy k svojim tvrdeniam, chce získať majetok maloletého, pretože ho rozpredáva čoho dôkazom je inzerát zverejnený na stránke B. I.. Poukázala na účelové konanie otca, ktorý maloletému zámerne zmenil trvalý pobyt do mesta Z., kde nemôže mať maloletý trvalý pobyt v prázdnom zatuchnutom byte.

23. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej aj „CSP“), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP, po zopakovaní a doplnení dokazovania podľa § 68 CMP na nariadenom pojednávaní podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

24. Podľa ustanovenia § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

25. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že predmetné rozhodnutie nie je vecne správne.

26. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že maloletý je narodený mimo manželstva, pričom jeho matka dňa XX. XX. XXXX zomrela. Otec maloletého do 01. 09. 2017 odchádzal do práce na "týždňovky", preto v tomto období maloletému poskytovala osobnú starostlivosť v prevažnej väčšine jeho matka, ktorej

dobrovoľne pomáhala jej sestra, E. - navrhovateľka. Táto pomoc zo strany navrhovateľky sa zintenzívnila v posledných 4 rokoch, kedy bolo matke maloletého diagnostikované X L. I., na ktorú dňa XX. XX. XXXX zomrela. Za života matky rodičia maloletého bývali spolu v byte, ktorý je vo výlučnom vlastníctve otca maloletého. Od 01. 09. 2017 bol otec preložený zamestnávateľom na výkon práce do V. s možnosťou dennej dochádzky.

27. V predmetnej veci bolo vydaných niekoľko rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia a to uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 1PPOm/2/2017 - 14 zo dňa 06. 12. 2017, ktorým okresný súd maloletého odovzdal do starostlivosti tety O. L., rod. L. a otca maloletého zaviazal prispievať na neho výživným 70,- Eur mesačne. Maloletý bol vo výlučnej starostlivosti navrhovateľky od 06. 12. 2017. Na odvolanie otca Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 17CoPom/1/2018 - 124 zo dňa 21. 02. 2018 uznesenie prvoinštančného súdu vo výroku o odovzdaní maloletého do starostlivosti tety a povinnosť otca prispievať na výživu maloletého 70,- Eur mesačne zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol. Zároveň odvolací súd zrušil aj výrok prvoinštančného rozhodnutia, ktorým okresný súd určil tete O. L. lehotu 30 dní od doručenia rozhodnutia na podanie návrhu vo veci samej.

28. Návrhom vo veci samej zo dňa 11. 12. 2017 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, uloženia povinnosti otcovi prispieť na výživu maloletého sumou 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 11. 12. 2017 a zákazu styku otca s maloletým.

29. O ďalšom návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým sa domáhala zverenia maloletého do jej starostlivosti s tým, že otec maloletého bude zaviazaný prispievať na neho výživným 100,- Eur mesačne rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 8P/46/2018 - 29 dňa 12. 03. 2018 tak, že konanie zastavil, nakoľko nezistil po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici uznesením č. k. 17CoPOm/1/2018 - 124 zo dňa 21. 02. 2018 zmenu skutkových okolností významných pre rozhodnutie.

30. Okresný súd ex offo začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č. k. 8P/46/2018 - 29 zo dňa 12. 03. 2018 a neodkladným opatrením uložil O. L. (t.č. L.) odovzdanie maloletého otcovi a tiež povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by sťažovalo odchod maloletého k otcovi a zabezpečiť, aby aj osoby v okolí maloletého sa takéhoto konania zdržali. Tete maloletého, maloletému a jeho otcovi uložil povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu u psychológa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. podľa pokynov tohto psychológa.

31. Návrh otca, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk maloletého s tetou okresný súd uznesením č. k. 1P/20/2018 - 18 zo dňa 10. 04. 2018 zamietol.

32. O návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému do doby ukončenia sporu o jeho zverení do náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň, ktorým bude upravený styk otca s maloletým vzhľadom k späťvzatiu návrhu v časti o nariadenie ústavnej starostlivosti, súd prvej inštancie uznesením č. k. 1P/37/2018 - 10 zo dňa 11. 06. 2018 konanie v uvedenej časti zastavil a návrh na úpravu styku otca s maloletým zamietol s odôvodnením, že vo veci maloletého nastal taký právny stav, že O. L., rod. L. je povinná maloletého odovzdať otcovi, ktorý je v súčasnosti jediným zákonným zástupcom maloletého, pretože matka maloletého zomrela.

33. Na základe návrhu otca zo dňa 03. 04. 2018 sa na okresnom súde vedie konanie pod sp. zn. 4Em/1/2018 o výkon rozhodnutia č. k. 8P/49/2018 - 10 zo dňa 19. 03. 2018, pričom výkon rozhodnutia bol odložený do právoplatného skončenia veci samej vedenej pod sp. zn. 8P/244/2017.

34. Na základe návrhu otca, ktorým sa domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti maloletému do doby ukončenia sporu, Okresný súd Brezno uznesením č. k. 8P/126/2018 - 22 zo dňa 02. 07. 2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal navrhovateľku povinnosťou maloletého odovzdať do starostlivosti Detského domova T. P. P., zároveň jej uložil povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by sťažovalo odchod maloletého do uvedeného zariadenia a zabezpečiť, aby aj osoby v okolí maloletého sa takéhoto konania zdržali, otcovi maloletého a navrhovateľke uložil povinnosť spolupracovať s Detským domovom T. P. P., s cieľom obnoviť vzťah maloletého k svojmu otcovi, s účinnosťou od prvého dňa umiestnenia maloletého v Detskom domove T. P. P., otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným v sume 135,- Eur mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova T. P. P., v V. výroku zrušil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Brezno, uznesením č. k. 8P/46/2018 - 29, zo dňa 12. 03. 2018 a neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Brezno, uznesením č. k. 8P/49/2018 - 10, zo dňa 19. 03. 2018, o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov toho konania.

35. V období od 12. 07. do 17. 07. 2018 bol Detským domovom povolený pobyt maloletého u navrhovateľky v P.. Počas pobytu v Detskom domove od 17. 07. do 07. 08. 2018 maloletý absolvuje Q. K. v Y. J. Q. Z.. Od 07. 08. 2018 maloletý trávil letné prázdniny s deťmi z Detského domova v T..

36. Styk otca bol upravený uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 8P/222/2018-21 zo dňa 20. 11. 2018 tak, že bol oprávnený stýkať sa s maloletým počas prvých štyroch týždňov od vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v každú pracovnú stredu od 15:00 do 18:00, pracovný pondelok párneho kalendárneho týždňa od 15:00 do 18:00 tak, že prevzatie a odovzdanie maloletého bude prebiehať pred kanceláriou ÚPSVaR za účasti príslušného pracovníka úradu. Od piateho týždňa bol otec oprávnený stýkať sa s maloletým každú stredu od 15:00 do 18:00, v pondelok párneho kalendárneho týždňa od 15:00 do 18:00, cez víkend nepárneho kalendárneho týždňa od piatku 16:00 do nedele 17:00 a cez letné prázdniny od 01. 07. od 10:00 do 31. 07. do 18:00 tak, že O. L. bola uložená povinnosť počas prvých štyroch týždňov v určený čas odovzdávať a preberať maloletého v budove ÚPSVaR a od piateho týždňa ho odovzdávať a preberať pred bydliskom otca maloletého. Okresný súd jej zároveň uložil povinnosť pripraviť maloletého na styk s otcom psychicky aj materiálne a umožniť maloletému zúčastniť sa psychologického poradenstva, nakoľko súd otcovi a maloletému nariadil tiež povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu s účinnosťou od vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Neodkladné opatrenie nariadil do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej pod sp. zn. 8P/244/2017. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

37. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/1/2019 - 93 zo dňa 24. 01. 2019 došlo k zmene uznesenia Okresného súdu Brezno č. k. 8P/222/2018-21 zo dňa 20. 11. 2018 tak, že styk otca s maloletým bol upravený od piateho týždňa od vykonateľnosti rozhodnutia č. k. 8P/222/2018-21 z 20. novembra 2018 a) v stredu od 15:00 h do 18:00 h, b) v pondelok párneho kalendárneho týždňa od 15:00 h do 18:00 h, c) v piatok nepárneho kalendárneho týždňa od 16:00 h do 19:00 h, d) cez letné prázdniny od 01. 07. od 10:00 h do 31. 07. do 18:00 h s tým, že otec maloletého v určený čas prevezme od O. L. pred svojím bydliskom a po zrealizovanom styku otec maloletého v určený čas odovzdá O. L. pred svojím bydliskom. Vo zvyšku uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

38. Posledným rozhodnutím vo veci úpravy styku otca s maloletým bolo uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 1P/13/2019 - 55 zo dňa 15. 02. 2019, ktorým okresný súd nariadil neodkladné opatrenie tak, že zmenil uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 8P/222/2018 - 21 zo dňa 20. 11. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/1/2019 - 93 zo dňa 24. 01. 2019 tak, že oprávnenie otca stýkať sa s maloletým I. upravené v bode B I.1, B I.2, B I.3., B I.4, B I.5. sa zrušilo. Zakázal osobný styk otca s maloletým I. bez prítomnosti tretej osoby. Otcovi umožnil sa s maloletým I. stýkať v pracovný pondelok a v pracovnú stredu od 14.30 do 17.00 hod. v prítomnosti pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., odboru sociálnych vecí a rodiny, v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. O. L. uložil povinnosť umožniť zúčastniť sa maloletému na styku s otcom v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. a maloletého psychicky ako aj materiálne na styk s otcom pripraviť. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej pod sp. zn. 8P/244/2017. Vo zvyšku návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. zamietol. O trovách konania rozhodol tak, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15CoP/12/2019 - 171 zo dňa 17. 04. 2019 predmetné uznesenie okresného súdu Brezno č. k. 1P/13/2019 - 55 potvrdil.

39. Maloletý bol dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8P/244/2017 na základe uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11CoPom/1/2018 - 105 zo dňa 18. 10. 2018, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 0PPOm/1/2018 - 8 zo dňa 18. 08. 2018.

40. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

41. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

42. Za účelom zistenia skutočného a úplného stavu veci odvolací súd podľa § 68 CMP doplnil a zopakoval dokazovanie výsluchom účastníkov konania, maloletého, svedkov a oboznámením listinných dôkazov.

43. Z výpovede navrhovateľky pred odvolacím súdom bolo zistené, že má naďalej záujem zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého. Uviedla, že otec podával viaceré trestné oznámenia na rôzne inštitúcie a osoby s tým, že doteraz bola vypočutá políciou iba ako svedok. Potvrdila nezáujem maloletého stretávať sa s otcom, pretože je na neho agresívny. Poukázala na to, že aj počas choroby nebohej matky, maloletý väčšinu času trávil v jej domácnosti, v ktorej si vybudoval zázemie.

44. Otec pred odvolacím súdom prezentoval konanie za vymyslené, účelovo vedené proti nemu z dôvodu upozornenia príslušných orgánov na určité firmy, kšefty, z ktorého dôvodu podal podnet na Generálnu prokuratúru. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, prípadne zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Konštatoval manipuláciu maloletého, ktorý si neuvedomuje vážnosť situácie a používa naučené frázy. Potvrdil, že

sa s maloletým naposledy stretol dňa 03. 06. 2019, od ktorej doby sa s ním nestretával, pretože ho o to požiadala vyšetrovatelka. Popieral absolútne odmietanie jeho soby maloletým, pretože v prítomnosti inej pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa dokázal s ním porozprávať. Od decembra 2018 sa s maloletým stretol približne 6 víkendov, pričom vo februári 2019 bolo voči nemu vyprodukované obvinenie, pre ktoré je v súčasnosti trestne stíhaný. Rodičovských združení sa nezúčastňuje, pretože škola s ním odmieta komunikovať, avšak požiadal o prístup do elektronickej žiackej knižky. Z dôvodu trestného stíhania bol postavený mimo službu, preto je jeho príjem znížený na 40 % z predchádzajúceho príjmu a toho času do práce nechodí. Prípadným osvojením maloletého by sa zaoberal až vtedy, ak by bol podaný taký návrh, avšak doteraz taký návrh nebol podaný.

45. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a otca zaviazat' k vyživovacej povinnosti podľa jeho schopností a možností. Navrhol neupraviť styk otca s maloletým, pretože aj naposledy upravený styk neodkladným odkladným opatrením sa nerealizuje a neplní svoj účel. Stretávanie otca s maloletým sa od roku 2018 doteraz uskutočnil v počte 9 až 10 krát, pričom maloletý sa odmietol s otcom stretnúť a odchádzal s plačom. Poukázal na závery znaleckého dokazovania vykonaného v rámci trestného konania v zmysle, ktorého znalkyňa neodporúča stretávanie sa otca s maloletým do uzavretia trestnej veci. Po konflikte, ktorý sa mal stať pri stretnutí otca s maloletým dňa 01. 02. 2019, podal návrh na zákaz styku otca. Styk bol napriek tomu upravený súdnym rozhodnutím v priestoroch úradu s tým, že sa začal realizovať až v apríli 2019. Uviedol, že posledné stretnutie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny sa uskutočnilo dňa 03. 06. 2019 s tým, že otec mal výhrady k priestorom stretávania sa a spochybňoval význam stretnutí.

46. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu potreby doplnenia dokazovania nariadením znaleckého dokazovania za účelom posúdenia vzťahu otca a maloletého, navrhovateľky a tiež zistenie príčin odmietania otca maloletým. Znalecké dokazovanie považoval za potrebné aj pre účely úpravy styku otca s maloletým.

47. Svedok R.L., manžel navrhovateľky súhlasil so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s ktorou sa poznali pred uzavretím manželstva od roku 2010. Má v sriedavej osobnej starostlivosti maloletého syna Z. z predchádzajúceho manželstva.

48. Svedkyňa R.. J. Q. - L. uviedla, že na základe žiadosti navrhovateľky v roku 2017 sa uskutočnili terapeutické sedenia s maloletým, ku ktorým však v auguste 2018 otec zrušil súhlas a preto sa ďalej neuskutočnili. Vo februári 2019 sa uskutočnilo posledné stretnutie s maloletým, pri ktorom bol zistený narušený až kritický jeho vzťah k otcovi, pričom príčinu postoja maloletého nevedela uviesť. Úlohou sedení bolo spracovať traumu maloletého zo straty matky. Potvrdila, že z vyjadrení maloletého vyplývali obavy o ďalšiu situáciu a z toho, že mu otec zakáže navštevovať navrhovateľku. Z vyjadrenia maloletého vyplynul blízky vzťah k navrhovateľke, ktorá sa o neho starala ešte počas choroby jeho matky. V rámci sedení maloletý spomínal aj negatívne zážitky zo spolužitia rodičov, z ktorých si pamätal násilie otca voči matke, o ktorom hovoril aj v škole. Maloletý mal tiež hrôzostrašné fantázie a obavy z toho, že otec mal zbraň a zastreľí ho. Jeho postoj sa výrazne zmenil po incidente v decembri 2017, po ktorom vyjadroval vôľu zostať u navrhovateľky, kde má nastavený pravidelný režim.

49. Zo znaleckého posudku č. 11/2019 zo dňa 22. 02. 2019, ktorý je obsahom z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-54/1-VYS-BR-2019, odvolací súd zistil frontálne vysoko negatívny vzťah maloletého k otcovi, ktorého opisuje ako zlého, pociťuje a prejavuje nevôľu z núteného kontaktu s otcom, vzdoruje, bojí sa ho. Neprimerané konanie otca zanechalo negatívne stopy na psychike maloletého v nadväznosti na jeho minulé traumatické zážitky zo spolužitia rodičov, traumu z ťažkej choroby a smrti matky. Maloletý nemá nadmerné sklony k vedomému klamstvu. Jeho schopnosť vnímať sledované a prežívané udalosti je primeraná jeho veku a osobnostnému vývoju. Maloletý sa vyhýba pomenovaniu „otec“, používa skôr výraz „on“ .

50. Zo zápisnice Úradu práce sociálnych vecí a rodiny o realizácii styku otca s maloletým pred kolíznym opatrovníkom v jeho priestoroch, ktorá je obsahom uvedeného vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že styk otca s maloletým dňa 13. 05. 2019 neprebíhal bezproblémovo, maloletý s otcom nekomunikoval, po príchode otca sa pustil do plaču, chceli ísť domov a otcovi povedal, že na neho nikdy nemyslí.

51. Z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-54/1-VYS-BR-2019 bolo zistené, že uznesením OR PZ Brezno ČVS: ORP-54/1-VYS-BR-2019 zo dňa 06. 06. 2019 bolo proti otcovi vznesené obvinenie za zločin obmedzovania osobnej slobody, ktorého trestného činu sa mal dopustiť voči maloletému. Sťažnosť otca proti uvedenému uzneseniu bola zamietnutá uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín č. k. 3KPt 16/19/3300-5 zo dňa 02. 07. 2019.

52. Zo správy Základnej školy v P. bolo zistené, že maloletý navštevuje X. ročník, riadne sa zapájať do vyučovacieho procesu a dosahuje veľmi dobré výsledky. Rodičovských združení sa zúčastňuje

navrhovateľka, pravidelne uhrádza poplatky súvisiace s návštevou školy. Otec sa o vyučovacie výsledky maloletého nezaujíma.

53. Maloletý sa aktuálne venuje záujmovej činnosti v rámci Z. Q. O. Y., kde uhrádza ročné členské bol výške 100,- Eur a náklady na tréningovú výstroj činia 90,- Eur. Je poberateľom sirotského dôchodku zo Sociálnej poisťovne, ktorého výška v roku 2018 činila sumu 100,20 Eur a od 01. 01. 2019 sumu 102,90 Eur.

54. Podľa správy D. Q. Y., P. P. na základe nariadeného psychologického poradenstva súdom, sa uskutočnilo prvé stretnutie dňa 16. 01. 2019 za účasti otca dieťaťa ako aj maloletého, bolo dohodnuté následne ďalšie individuálne stretnutie, ktoré sa zrealizovalo dňa 07. 02. 2019. Z dôvodu práceneschopnosti psychológa ďalšie stretnutia realizované neboli. V čase realizovania poradenstva bol vzťah otca a maloletého narušený, obojstranne kritický. K realizovaniu psychologického poradenstva navrhovateľky oznámili súdu, že by nebolo vhodné, aby ho realizovala v príslušnej ambulancii, kde prebieha poradenstvo otca a maloletého.

55. Navrhovateľka nemá záznam v registri trestov a v registri priestupkov má evidované priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky naposledy z roku 2016.

56. Vychádzajúc z lekárskej správy R.. R. I., praktickej lekárky pre dospelých, je navrhovateľka psychicky aj fyzicky spôsobilá vykonávať starostlivosť o dieťa.

57. Otec je vlastníkom vozidla B. D. a v súčasnosti dosahuje na základe písomného oznámenia zo dňa 03. 07. 2019 hodnostný plat vo výške 1025,50 Eur a príplatok za ohrozenie života alebo zdravia vo výške 46,50 Eur. Podľa výplatnej pásky za mesiac august 2019 bolo čistý mesačný zárobok otca vo výške 756,36 Eur. K zníženiu zárobku otca došlo podľa jeho vyjadrenia z dôvodu postavenia mimo službu pre trestné stíhanie. Zárobok otca pred postavením mimo službu podľa jeho vyjadrenia činil približne 2.100,- Eur netto mesačne. Podľa potvrdenia zo dňa 23. 01. 2018 otec dosahoval v roku 2017 zárobok vo výške 1694,24 Eur netto mesačne. Otec je vlastníkom troch bytových nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, bytu č.X v katastrálnom území P., LV č. XXXX, bytu č. XX v katastrálnom území Z. a LV č. XXXX, bytu č. XX v katastrálnom území P. Z predmetných bytov užíva jeden z nich otec a jeden podľa tvrdenia otca jeho matka, ktorá sa nepodieľa na nákladoch bývania. Náklady za užívanie predmetných bytov spolu vo výške 392,33 Eur uhrádza podľa vyjadrenia otec , ktorý nemá ďalšie vyživovacie povinnosti a na výživu maloletého doposiaľ neprispieval žiadnou sumou. Ďalšie výdavky otca predstavujú poisťné za byty spolu vo výške 118,25 Eur, daň z nehnuteľnosti vo výške 46,20 Eur, poplatok za povinné zmluvné poistenie vozidla vo výške 97,10 Eur ročne, poplatok za komunálny odpad vo výške 21,02 Eur. K výdavkom otca patrí aj splátka hypotekárneho úveru vo výške 358,14 Eur poskytnutého na základe Zmluvy o úvere uzavretej s veriteľom L., a.s. dňa 15. 03. 2019 vo výške 69.000,- Eur, ktorým úverom otec konsolidovalo predchádzajúce úvery.

58. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. bol navrhovateľke priznaný preddavkovo opakovaný príspevok dieťaťu v sume 38,89 Eur od 01. 08. 2018 do 31. 08. 2018, v sume 42,78 Eur mesačne od 01. 09. 2018 do 31. 12. 2019 a v sume 112,50 Eur mesačne od 01. 01. 2019.

59. Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v domácnosti navrhovateľky bolo zistené, že maloletý býva u svojej tety v rodinnom dome, kde má k dispozícii jednu izbu na poschodí rodinného domu spoločne s maloletým Z. - synom manžela navrhovateľky, ktorá domácnosť je riadne udržiavaná v čistote. Maloletý pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom vyjadril neochotu sa stretávať s otcom, musí však rešpektovať súdne rozhodnutie, k otcovi sa nechce vrátiť a chce naďalej zostať v starostlivosti navrhovateľky. Šetrenie pomerov domácnosti otca sa nepodarilo vykonať, pretože sa nenachádzal doma a nereagoval ani na opakované predvolanie kolízneho opatrovníka.

60. V predmetnej veci bol zistený názor maloletého jeho vypočutím nielen súdom prvej inštancie, ale aj odvolacím súdom. Maloletý jednoznačne prezentoval vôľu a stanovisko zotrvať v starostlivosti navrhovateľky, pretože k otcovi nemá vytvorený pozitívny vzťah, považuje ho za zlého človeka, ktorému nevie odpustiť ani to, že za spolužitia rodičov bil matku, schovávali sa pred ním a tiež ho dal umiestniť do detského domova. K stretávaniu sa s otcom prezentoval odmietavý postoj, nezáujem, pričom doterajších stretnutí sa zúčastnil iba na základe nariadeného súdneho rozhodnutia. Taktiež uviedol, že riadna starostlivosť zo strany otca po smrti matky pretrvávala iba krátku dobu, pretože následne bol otec k nemu ľahostajný. V domácnosti navrhovateľky je mu dobre, rozumie si aj s ďalšími členmi rodiny a má zabezpečené všetky potreby.

61. Po oboznámení sa s obsahom spisu, zopakovaním a doplnením dokazovania odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože okresný súd rozhodol vecne nesprávne.

62. Podľa čl. 5 písm. h) základných zásad ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého

dieťaťa sa zohľadňujú najmä podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

63. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

64. V zmysle čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa maloleté dieťa má právo vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. V záujme objektívneho posúdenia vecí vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté dieťa, je dôležité zistiť názor dieťaťa, ktorému musí byť venovaná náležitá pozornosť.

65. Podľa § 45 odsek 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

66. Podľa § 45 odsek 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

67. Podľa § 45 odsek 3 ZoR v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

68. Podľa § 45 odsek 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

69. Podľa § 45 odsek 5 ZoR, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

70. Podľa § 45 odsek 6 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

71. Podľa § 45 odsek 7 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

72. Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží

povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

73. Náhradná osobná starostlivosť (zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča), ktorá je jednou z foriem náhradnej starostlivosti [§ 44 ods. 3 písm. a) ZoR], ktorej účelom je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

74. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Úprava náhradnej osobnej starostlivosti výslovne neustanovuje, že náhradná osobná starostlivosť je krátkodobým opatrením. Pri výbere formy náhradnej starostlivosti však vždy treba mať na zreteli záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko.

75. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

76. Dominantným ustanovením Dohovoru o právach dieťaťa je čl. 3, v ktorého prvom odseku sa konštatuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí vo svojom čl. 3 reflektuje totiž skutočnosť, že akokoľvek možno považovať za prirodzené a žiaduce, aby dieťa bolo vychovávané svojimi rodičmi, nedá sa odhliadnuť od toho, že aj dieťa samé je bytosťou jedinečnou, obdarenou neodňateľnými, nescudziteľnými, nepremlčateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, teda bytosťou, ktorej by sa malo dostať pri jej vývine to najlepšie, totiž to, aby uvedené atribúty nezostali prázdnyimi slovami (rozhodnutie III. ÚS ČR sp. zn.125/98).

77. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má vždy prednosť pred ústavnou starostlivosťou a pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa. Rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti dochádza k faktickému obmedzeniu rodičovských práv a povinností, avšak podmienkou na zverenie maloletého dieťaťa do tejto starostlivosti nie je, aby boli súčasne naplnené podmienky na zásah do rodičovských práv a povinností podľa § 38 ZoR, resp. aby takýto zásah predchádzal rozhodnutiu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

78. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa, a ktorá so zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí.

79. Malo by ísť o osobu bezúhonnú, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom, jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa.

80. Vzhľadom na rôzne životné situácie, ktoré môžu nastať, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ako tomu bolo v prejednávanej veci, súd vždy uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, prípadne rodinného známeho či inú blízku osobu, ak spĺňa uvedené predpoklady.

81. Odvolací súd po vykonanom dokazovaní za účelom zistenia skutočného stavu veci konštatuje, že v záujme maloletého je jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá spĺňa všetky zákonné predpoklady pre zabezpečenie riadnej starostlivosti a výchovy pre zdravý duševný, fyzický rast maloletého. V tomto smere odvolací súd poukazuje na jednoznačné stanovisko maloletého prezentované aj pred odvolacím súdom zotrvať naďalej v starostlivosti navrhovateľky. Z vyjadrenia maloletého bolo zistené, že má výrazne pozitívny vzťah k navrhovateľke ako aj k členom jej rodiny, v ktorej prosperuje, čoho dôkazom sú aj jeho výborné školské výsledky a zároveň je podporovaný

navrhovateľkou aj v záujmovej činnosti, ktorej sa venuje v rámci Z. klubu. Zverenie maloletého do starostlivosti navrhovateľky, preto odvolací súd považuje za najvhodnejšie opatrenie z hľadiska ďalšieho nerušeného duševného, ale aj fyzického rastu maloletého. V tomto smere odvolací súd poukazuje na výrazne negatívny postoj maloletého k otcovi, ktorý je síce jeho jediným žijúcim zákonným zástupcom a zásadne by mu patrili rodičovské práva, ale aj povinnosti, avšak za súčasnej situácie, výrazne kritický postoj maloletého k otcovi poznačený zrejme rôznymi okolnosťami či už z minulosti, traumou z úmrtia matky, nie je v záujme maloletého, aby zostal v starostlivosti otca. Dôkazom preukazujúcim odmietavý postoj maloletého k otcovi bolo nielen samotné stanovisko maloletého, ale aj ďalšie dôkazy vykonané v prejednávanej veci ako, napr. znalecký posudok č. 11/2019, správy z psychologického ambulancie, či kolízneho opatrovníka z pohovoru s maloletým, ale aj zistenia ohľadne doterajšej realizácie styku medzi otcom a maloletým, ktoré bolo taktiež problémové.

82. Podľa názoru odvolacieho súdu bola argumentácia otca spochybňujúca dôvodnosť návrhu, ako aj osobnostné predpoklady navrhovateľky pre vykonávanie riadnej starostlivosti o maloletého nedôvodná a nepodložená žiadnymi relevantnými dôkazmi.

83. Navrhovateľke ako osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, bol zároveň vymedzený rozsah jej práv a povinností k maloletému dieťaťu. Je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Táto osoba má teda právo a povinnosť mať dieťa pri sebe, vykonávať dohľad nad ním a zabezpečovať starostlivosť o jeho výchovu (v užšom slova zmysle), zdravie, výživu a všestranný vývoj.

84. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

85. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

86. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

87. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

88. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

89. Podľa § 81 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

90. Rodičia maloletého dieťaťa sú povinní prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zároveň pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Je potrebné zdôrazniť, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov platí výživné je zistenie ich skutočných príjmov, ako aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento príjem zodpovedá telesným i duševným schopnostiam rodiča, jeho skúsenostiam, plneniu jeho pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam jeho uplatnenia. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny, a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti. Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. vyššie uvedená tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickými možnostami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové

riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného by mal vychádzať zo stavu, ako keby k zmene zamestnania povinného nedošlo.

91. Odvolací súd ďalej rozhodoval o vyživovacej povinnosti otca k maloletému, ktorá mu zostáva naďalej zachovaná ako jedna zo základných povinností rodiča.

92. Doplnením dokazovania a to oboznámením správy o príjme otca za rok 2017 odvolací súd zistil jeho netto zárobok v sume 1.694,24 Eur, pričom otec vo výpovedi pred odvolacím súdom uviedol čistý mesačný zárobok v sume približne 2.100,- Eur, ktorý dosahoval pred pozastavením služobnej činnosti z dôvodu trestného stíhania vedeného proti nemu pre zločin obmedzovania osobnej slobody v trestnom konaní pod ČVS: ČVS: ORP-54/1-VYS-BR-2019. Majetkové pomery otca však nepreukazuje len jeho reálny zárobok, ale je potrebné prihliadnúť aj k trom nehnuteľnostiam - bytom nachádzajúcim sa v jeho majetkovej sfére, pritom je nepochybné, že na potreby bývania otec nepotrebuje všetky nehnuteľnosti. S s nehnuteľnosťami môže naložiť aj formou príp. prenájmu za účelom dosiahnutia ďalšieho príjmu z nájomného a zníženia výdavkov spojených s nákladmi na ich užívanie. Odvolací súd neprihliadol na okolnosť, že jeden z bytov užíva otcova matka, za ktorý on podľa jeho tvrdenia znáša náklady na bývanie. Pri stanovení vyživovacej povinnosti otca odvolací súd neprihliadol na ďalšie otcom prezentované výdavky či už titulom poisťného alebo úveru, pretože výživné má prednosť pred ďalšími výdavkami povinného rodiča, okrem bežných výdavkov na základné životné potreby, medzi ktoré jednoznačne splátky úveru či platby poisťného nepatria. V súvislosti s trestným stíhaním otca a znížením jeho zárobku od júla 2019 pre pozastavenie služobnej činnosti, odvolací súd uvádza, že ani táto okolnosť nemôže byť dôvodom pre stanovenie výživného v nižšej sume s prihliadnutím na celkové majetkové pomery otca, ktoré ako bolo uvedené nevyjadruje len jeho zárobok. Zároveň je potrebné prihliadnúť aj na odôvodnené potreby maloletého, ktorý sa nachádza vo veku, kedy vrcholí jeho duševný, ale aj fyzicky rast a okrem výdavkov na bežné životné potreby má ďalšie výdavky spojené so záujmovou činnosťou, pričom je vhodné ho podporovať v tejto činnosti z dôvodu stabilizácie a podpory jeho psychického stavu.

93. Odvolací súd preto rozhodol o vyživovacej povinnosti otca na maloletého stanoveným výživným, ktoré je v jeho schopnostiach ako aj možnostiach a zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletého, pričom okrem výživného od otca maloletý poberá aj sirotsky dôchodok aktuálne vo výške 102,90 Eur.

94. Odvolací súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého stanoveným výživným počnúc dňom 18. 8. 2018, ktorým dňom bolo rozhodnuté neodkladným opatrením o zverení maloletého do dočasnej starostlivosti navrhovateľky.

95. Nakoľko otec si doposiaľ vyživovaciu povinnosť k maloletému neplnil (uvedenú skutočnosť potvrdil otec vo svojej výpovedi), vznikol mu dlh na výživnom. Zročné výživné za čas od 18. 8. 2018 do 30. 9. 2019 v sume 3.500,- Eur odvolací súd povolil otcovi splácať v stanovených mesačných splátkach podľa § 232 CSP spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

96. Predmetom prejednávanej veci bol aj návrh navrhovateľky na zákaz styku otca s maloletým.

97. Podľa § 25 ods.3 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

98. Maloleté dieťa, ktoré je so zreteľom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopné samostatne vyjadriť svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa treba venovať náležitú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti. V odôvodnení rozsudku sa však súd musí vysporiadať so skutočnosťou, prečo na názor maloletého dieťaťa prihliadol a vzal ho do úvahy, alebo prečo na názor maloletého dieťaťa pri rozhodovaní neprihliadal, prípadne prečo výsluch maloletého dieťaťa nevykonával.

99. Ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne (z dikcie "obmedzí", "zakáže") styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. Právna teória zákaz styku podľa § 25 ods. 3 chápe ako osobitný druh obmedzenia rodičovských práv a povinností. Súdna úprava tu zasahuje do úpravy realizácie vzťahov medzi rodičom a dieťaťom, pričom rodičovské práva ostávajú zachované.

100. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže, podľa okolností konkrétneho prípadu, prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami.

101. Kontakt rodičov s ich maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletými deťmi; avšak v danom prípade je to len za predpokladu, že otec, teda mužský prvok, svojou osobnosťou, prirodzenou autoritou je schopný pomáhať maloletému a nezastupiteľným spôsobom sa podieľať na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii.

102. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Rozhodnutie súdu o zákaze styku nemožno chápať ako konečné "odpratanie" nepríjemného sporu.

103. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie o zákaze styku otca na skutočnostiach majúcich oporu v skutkovom stave a dôkazoch obsiahnutých v spise.

104. Za účelom rozhodnutia o úprave styku otca s maloletým odvolací súd zisťoval stanovisko maloletého, pretože jeho názor je nepochybne jedným z najdôležitejších argumentov pri rozhodovaní súdu o tom, ako sa bude s otcom stretávať. Súd je povinný prihliadať na názor maloletého dieťaťa primerane jeho veku a vyspelosti.

105. Maloletý pred odvolacím súdom prezentoval rozhodne odmietavé stanovisko k styku, výrazne kritický vzťah k otcovi, v dôsledku čoho odmietal stretávať sa s ním. Podľa názoru odvolacieho súdu je maloletý vo veku, keď dokáže adekvátne vyjadriť svoj názor k otázke styku s otcom.

106. Preto odvolací súd dospel k záveru, že styk otca s maloletým by nebol prínosom pre maloletého vo vzťahu k jeho nerušenému emocionálnemu a psychosociálnemu vývoju.

107. Je nepochybné, že otec sa úpravy styku s maloletým počas konania domáhal, čoho dôkazom je aj uznesenie okresného súdu o neodkladnom opatrení č. k. 8P/222/2018 - 21 zo dňa 20. 11. 2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/1/2019 - 93 zo dňa 24. 01. 2019. Tento styk sa však v zmysle uvedených rozhodnutí realizoval na veľmi nízkej úrovni a neprebíhal bezproblémovo. V súčasnosti sa otec maloletým od júna 2019 nestretáva, ktorú skutočnosť zdôvodnil odporúčením vyšetrovateľa konajúceho v trestnej veci, pre ktorú je obvinený.

108. Podľa doposiaľ zistených skutočností je zjavné, že súčasný citový vzťah maloletého vo vzťahu k jeho otcovi je na kritickej úrovni. Odvolací súd mal osvedčené, že úroveň psychického a emocionálneho stavu maloletého pri otázke vzťahu a dôvery k jeho otcovi bola v čase rozhodovania odvolacieho súdu na nízkej úrovni. Dôkazom uvedeného je aj trestné stíhanie otca, ktorý bol obvinený zo zločinu obmedzovania osobnej slobody maloletého a táto skutočnosť je taktiež dôkazom výrazne narušeného vzťahu maloletého k nemu, pretože aj ku dňu vydania rozhodnutia prejavoval maloletý nezáujem o svojho otca, nechce sa s ním stretávať, nemá k nemu vybudovanú potrebnú dôveru.

109. Po zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutočností a s prihliadnutím aj na názor maloletého, odvolací súd zakázal styk otca s maloletým s prihliadnutím na zvrchovaný záujem maloletého, ktorý v danej veci prevážil nad záujmom otca.

110. Odvolací súd však dodáva, že zákaz styku otca s maloletým je opatrením časovo obmedzeným, aj keď zákon jeho účinnosť výslovne ustanovením nejakej lehoty neobmedzuje. Orgány sociálnoprávnej ochrany a súdy, každý vo svojej pôsobnosti, preto musia aktívne skúmať, či dôvody tohto opatrenia trvajú, inými slovami, či sa toto opatrenie postupom času a zmenou okolností nestalo neprimeraným.

111. Rozhodnutie o zákaze styku teda musia súdy spolu s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí využiť ako priestor na vytváranie podmienok na to, aby styk medzi rodičom a dieťaťom mohol byť obnovený, na prehodnotenie doterajšej stratégie a voľbu ďalších, aktuálne vhodných opatrení.

112. Podľa § 121 CMP má rodič právo kedykoľvek podať návrh na začatie nového konania o úprave styku so svojím dieťaťom, ak sa zmenia pomery.

113. S poukazom na všetko vyššie uvedené, odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

114. Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP, z ktorého vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

115. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).